

BURMISTRZ MIASTA BYTOWA

**PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY MIEJSKO-WIEJSKIEJ
BYTÓW**

CZERWIEC 2004

SPIS TREŚCI

1	WSTĘP	4
1.1	Wprowadzenie	4
1.2	Podstawa opracowania	4
1.3	Główne założenia programu	5
1.4	Cel programu	5
1.5	Zawartość programu	5
2	CHARAKTERYSTYKA I OCENA AKTUALNEGO STANU ŚRODOWISKA, ZASOBÓW NATURALNYCH ORAZ TECHNICZNEJ INFRASTRUKTURY OCHRONY ŚRODOWISKA.	6
2.1	Krajobraz, klimat i formy użytkowania terenu	6
2.1.1	Położenie	6
2.1.2	Rzeźba terenu	8
2.1.3	Klimat	9
2.1.4	Komunikacja	9
2.1.5	Wody powierzchniowe	10
2.1.6	Wody podziemne	11
2.1.7	Flora oraz obszary chronione i cenne przyrodniczo	13
2.1.8	Zasoby surowców mineralnych	16
2.1.9	Zasoby dóbr kultury	16
2.2	Techniczna infrastruktura ochrony środowiska	18
2.2.1	Zaopatrzenie w wodę	18
2.2.2	Kanalizacja i oczyszczanie ścieków	22
2.2.3	Składowiska odpadów stałych i ich utylizacja	24
2.2.4	Ochrona powietrza	26
2.3	Analiza SWOT	28
2.3.1	Czynniki wewnętrzne	28
2.3.2	Czynniki zewnętrzne	32
3	STAN I ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO GMINY	35
3.1	Zanieczyszczenia wód	35
3.1.1	Wody powierzchniowe	35
3.1.2	Wody podziemne	37
3.2	Zanieczyszczenie gleb	38
3.3	Odpady	39
3.4	Zanieczyszczenie powietrza	40
3.5	Inne zagrożenia środowiska	41
3.5.1	Awarie przemysłowe	41
3.5.2	Hałas	41
3.5.3	Promieniowanie	42
3.6	Ocena aktualnego stanu środowiska i zasobów naturalnych.	43
4	ZAŁOŻENIA WYJŚCIOWE DO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA	46
4.1	Analiza obowiązującego stanu prawnego	46
4.1.1	Wprowadzenie	46
4.1.2	Prawodawstwo w zakresie ochrony środowiska i jego dostosowanie do wymogów Unii Europejskiej	50
4.1.3	Konwencje i porozumienia międzynarodowe	50
4.1.4	Programy sektorowe i regionalne	50
4.1.5	Krajowe uwarunkowania prawne w zakresie ochrony środowiska	51
4.2	Stan i kierunki rozwoju gospodarczego	51

4.2.1	Demografia	55
4.2.2	Gospodarka rolna, leśna, gospodarcze wykorzystanie wód	56
4.2.3	Turystyka	59
4.2.4	Przemysł	61
4.2.5	Energetyka	61
4.2.6	System komunikacyjny, transport	62
4.2.7	Rynek pracy	63
4.2.8	Trendy rozwojowe w gospodarce gminy	65
4.3	Zamierzenia gminy w zakresie ochrony środowiska	66
5	CELE EKOLOGICZNE I STRATEGIE ICH REALIZACJI	69
5.1	Wprowadzenie	69
5.2	Cele ekologiczne do 2014 roku wraz z kierunkami działań	70
5.2.1	Gospodarka odpadami	70
5.2.2	Ochrona przyrody i krajobrazu	77
5.2.3	Ochrona powietrza atmosferycznego	78
5.2.4	Ochrona wód powierzchniowych	80
5.2.5	Ochrona wód podziemnych i kopalin	83
5.2.6	Ochrona przed hałasem i promieniowaniem	84
5.2.7	Monitoring środowiska oraz ograniczanie ryzyka poważnych awarii	87
5.2.8	Edukacja ekologiczna	88
5.3	Cele ekologiczne do 2008 roku i plan operacyjny do 2008 roku	89
5.3.1	Gospodarka odpadami	90
5.3.2	Ochrona powietrza atmosferycznego	94
5.3.3	Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych oraz zaopatrzenie mieszkańców w wodę pitną	95
5.3.4	Ochrona przed hałasem	99
5.3.5	Monitoring środowiska	100
5.3.6	Edukacja ekologiczna	100
6	HARMONOGRAM REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ I URUCHAMIANIA ŚRODKÓW FINANSOWYCH	102
7	MONITORING I ZARZĄDZANIE ŚRODOWISKIEM	106
7.1	Monitoring stanu środowiska	106
7.2	Monitoring procesu wdrażania POŚ	106
7.3	Zarządzanie programem	107
7.4	Harmonogram weryfikacji celów i kierunków działań oraz terminów przygotowywania raportów z wykonania programów	107
7.5	Edukacja ekologiczna w aspekcie wdrażania POŚ	108
7.6	Upowszechnianie informacji o stanie środowiska i wykonaniu programu	109
8	BIBLIOGRAFIA	111
9	SPIS TABEL	113
10	SPIS WYKRESÓW	113
11	SPIS FOTOGRAFII	113
12	SPIS RYSUNKÓW	113

1 WSTĘP

1.1 Wprowadzenie

Program ochrony środowiska ma za zadanie pomóc w rozwiązywaniu istniejących problemów, a także przeciwdziałać zagrożeniom, które mogą pojawić się w przyszłości. „Program ochrony środowiska Gminy Bytów” jest zarówno długoterminowym planem strategicznym do 2014 r., jak też planem wdrożeniowym na lata 2004-2008.

W myśl art. 10 Ustawy o wprowadzeniu ustawy - Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw z dnia 27 lipca 2001r. (Dz.U. z 2001r. Nr 100, poz. 1085) niniejszy program ochrony środowiska został opracowany zgodnie z polityką ekologiczną państwa. Wdrożenie programu umożliwi osiągnięcie celów założonych w tej polityce oraz realizację zasad, a także stworzenie i funkcjonowanie na analizowanym obszarze zintegrowanego zespołu instalacji i urządzeń służących ochronie środowiska naturalnego, spełniającego wymagania określone w nowych przepisach o ochronie środowiska.

1.2 Podstawa opracowania

Podstawą opracowania jest umowa nr 01/Gd/2004 zawarta w dniu 02.03.2004 r., przez Spółkę Eko – Efekt z Gminą Bytów.

Podstawą prawną wykonania niniejszego opracowania jest:

- art. 10 Ustawy z dnia 27 lipca 2001r. o wprowadzeniu ustawy - Prawo Ochrony Środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. z 2001r. Nr 100, poz. 1085) - nakładającego na gminę obowiązek opracowania ww. programu do dnia 30 czerwca 2004 r.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, Programy Ochrony Środowiska opracowywane na szczeblach wojewódzkim, powiatowym i gminnym. Projekt GPOŚ uchwała Rada Gminy.

1.3 Główne założenia programu

W związku z tym, że istnieje ścisła zależność pomiędzy stanem środowiska naturalnego, jakością jego poszczególnych komponentów i rozwojem gospodarczym regionu, w programie zaprezentowano:

- podejście sektorowe, w odniesieniu do analizy aktualnego stanu środowiska oraz monitorowania jego przyszłych zmian
- podejście zintegrowane, określające zadania niezbędne do realizacji w dziedzinie ochrony środowiska, związane z głównymi kierunkami rozwoju gminy

1.4 Cel programu

Program Ochrony Środowiska wskazuje kierunki rozwoju polityki ochrony środowiska w regionie. Zawarte w nim zadania pozwolą na zapewnienie mieszkańcom gminy odpowiednich warunków życia, przy zakładanym rozwoju gospodarczym. Długoterminowy cel programu sformułowany został następująco:

Harmonijny, zrównoważony rozwój gminy, w którym wymagania ochrony środowiska mają nie tylko istotny wpływ na przyszły charakter regionu, ale również wspierają jego rozwój gospodarczy

1.5 Zawartość programu

Opracowanie obejmuje:

- Określenie aktualnego stanu środowiska w gminie Bytów
- Prognozowane zmiany w zakresie ochrony środowiska
- Działania zmierzające do poprawy sytuacji w zakresie ochrony środowiska
- Określenie instrumentów finansowych służących realizacji zamierzonych celów
- Omówienie systemu monitoringu i oceny realizacji zamierzonych celów

2 CHARAKTERYSTYKA I OCENA AKTUALNEGO STANU ŚRODOWISKA, ZASOBÓW NATURALNYCH ORAZ TECHNICZNEJ INFRASTRUKTURY OCHRONY ŚRODOWISKA.

2.1 Krajobraz, klimat i formy użytkowania terenu

2.1.1 Położenie

Gmina Bytów znajduje się w zachodniej części województwa Pomorskiego w centralnej części powiatu bytowskiego, graniczącego od zachodu z województwem Zachodnio – Pomorskim. Gmina Bytów sąsiaduje z następującymi gminami:

- od północy z gminą Czarna Dąbrówka
- od wschodu z gminami Parchowo oraz Studzienice
- od południa z gminą Lipnica
- od zachodu z gminami Tuchomie i Borzytuchom

Tabela 1 Lokalizacja gminy Bytów w stosunku do ważniejszych miast regionu

Odległości drogowe z Bytowa do głównych miast regionu	
Słupsk	56 km
Gdańsk	94 km
Tczew	107 km
Grudziądz	138 km
Bydgoszcz	152 km
Piła	158 km
Miastko	45 km
Koszalin	108 km

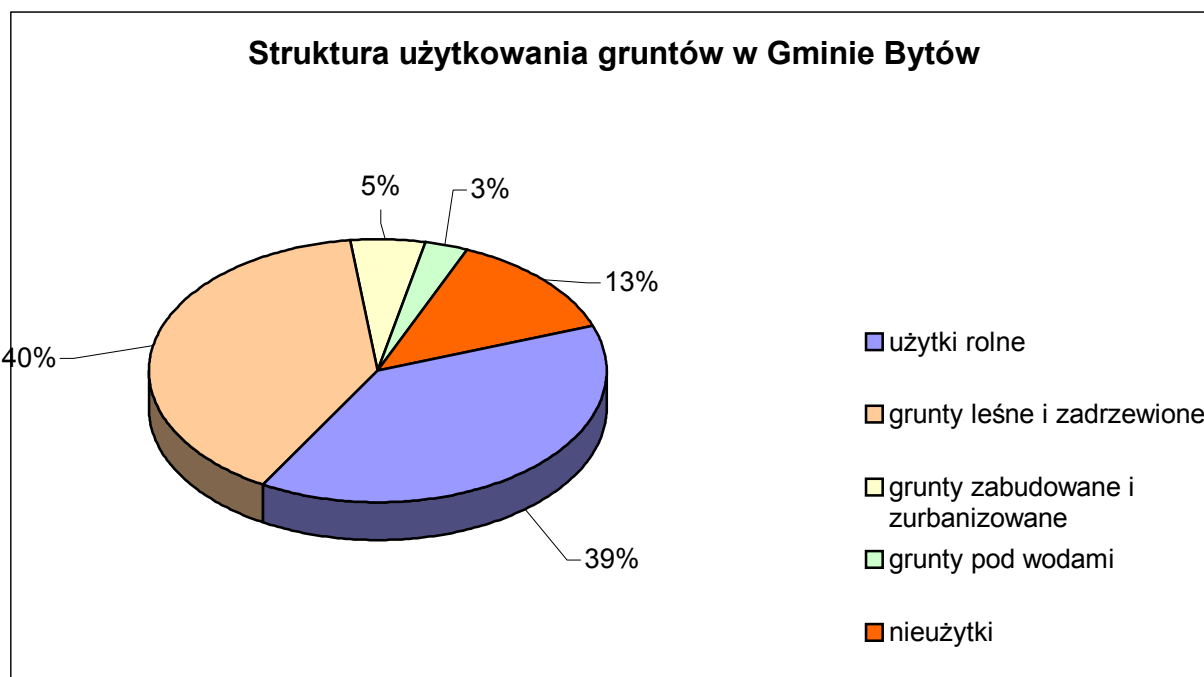

Rysunek 1 Mapa powiatu bytowskiego (źródło: Państwowa Straż Pożarna)

Powierzchnia gminy wynosi 197,44 km².

Struktura użytkowania terenu gminy:

- użytki rolne 77,04 km²
- lasy i zadrzewienia 78,06 km²
- wody 5,97 km²
- tereny osiedlowe i komunikacyjne 10,39 km²
- nieużytki 25,98 km²

Wykres 1 Procentowa struktura użytkowania gruntów w gminie Bytów

2.1.2 Rzeźba terenu

Z uwagi na położenie gminy na obszarze występowania zlodowacenia bałtyckiego, a co za tym idzie działania na tym terenie wielu zjawisk i procesów geomorfologicznych, rzeźba terenu jest bardzo urozmaicona. Przy powierzchni terenu dominują osady plejstocénskie, będące wynikiem akumulacji czołomorenowej głównej fazy stadiału pomorskiego. Obecność czoła lodowca na tym obszarze spowodowała powstanie wielu pagórków morenowych, które zbudowane są z glin zwałowych o różnej frakcji żwiru, piasku i kamieni. Teren gminy Bytów urozmaicają liczne bezodpływowe zagłębienia oraz dolina rzeki Bytowy. Na południowym zachodzie terenu gminy, w okolicy miejscowości Rekowo, znajduje się Góra Siemierzicka (256,4 m n.p.m.), będąca jednym z najwyższych wzniesień w tej części Pomorza. W dolinie rzeki Bytowy najniższy punkt położony jest na wysokości 110 m n.p.m.

Na terenie gminy występują również utwory młodsze od plejstocénskich (heliocénskie), leżące głównie w jej centralnej części. Największe skupiska tego typu utworów znajdują się w okolicach miejscowości Sierzno, Ugoszcz i Studzienice. W bezodpływowych nieckach śródmorenowych znajdują się torfy wysokie oraz przejściowe oraz torfy niskie i osady jeziorne, głównie w pradolinie rzeki Bytowy (obecnie niewielki ciek wodny). Z uwagi na fakt, iż gmina Bytów znajduje się na terenie wododziału, w

bezodpływowych zagłębieniach zlokalizowanych w strefie marginalnej obu zlewisk znajdują się liczne torfowiska oraz jeziora dystroficzne.

2.1.3 Klimat

Na cechy klimatu na terenie gminy Bytów ma wpływ wiele czynników, z których najistotniejszy to położenie w niewielkiej odległości od Morza Bałtyckiego. W linii prostej odległość ta wynosi niewiele ponad 60 km. Klimat na terenie gminy określić można jako stosunkowo chłodny. Zgodnie z danymi najbliższej stacji meteorologicznej w Lęborku, średnie temperatury w regionie wynoszą $-1,6^{\circ}\text{C}$ w styczniu, $+6,0^{\circ}\text{C}$ w kwietniu, $+16,7^{\circ}\text{C}$ w lipcu i $+8,6^{\circ}\text{C}$ w październiku.

Średnia opadów w ciągu roku na terenie gminy wynosi 700 mm, pokrywa śnieżna zalega do 75 dni, a okres wegetacyjny wynosi 200 dni. Średnie roczne nasłonecznienie na terenie gminy Bytów wynosi $237 \text{ cal/cm}^2/\text{dzień}$.

Klimat na terenie gminy jest dość zróżnicowany ze względu na duże urozmaicenie rzeźby terenu. Najistotniejszym, oprócz położenia geograficznego, czynnikiem wpływającym na klimat są dość duże wahania względnej wysokości terenu. Lokalne cechy klimatu uwarunkowane są od deniwelacji terenu, ekspozycji zboczy oraz lesistości i obecności zbiorników wodnych.

2.1.4 Komunikacja

Samochodowa

Przez teren gminy Bytów przebiega droga krajowa nr 20 oraz drogi wojewódzkie nr 209, 212 i 228. Drogi te łączą następujące miejscowości:

- kierunek północny
 - droga wojewódzka nr 212 Bytów – Dąbie – Unichowo – Czarna Dąbrówka – Cewice - Lębork; droga przechodzi w drogę wojewódzką nr 210 Unichowo – Dębica Kaszubska - Słupsk
- kierunek wschodni
 - droga krajowa nr 20 Bytów – Mokrzyń – Pólczo – Kościerzyna
 - droga wojewódzka nr 228 Bytów – Parchowo – Nowa Wieś – Kartuzy
- kierunek południowy
 - droga wojewódzka nr 212 Bytów – Lipnica – Konarzyny – Chojnice
- kierunek zachodni

- droga krajowa nr 20 Bytów – Niezabyszewo – Tuchomie – Kramarzyny – Miastko
- droga wojewódzka nr 209 Bytów – Borzytuchom – Kołczygłowy – Suchorze (połączenie z drogą krajową nr 21 Miastko – Słupsk)

Kolejowa

Przez teren gminy w osi północny-zachód – południowy-wschód przebiega linia kolejowa Kościerzyna – Bytów – Słupsk, obecnie nieużytkowana.

2.1.5 Wody powierzchniowe

Biorąc pod uwagę, iż teren gminy zaklasyfikować można jako obszar jeziorny, na jej terenie znajduje się stosunkowo niewiele dużych, naturalnych jezior. Dominują zbiorniki niewielkie, powstałe w wyniku wytopienia się brył pogrzebanego lodu. Największym z nich jest jezioro Jeleń (powierzchnia 79 ha, głębokość maksymalna 33,2 m), objęte strefą ciszy, należące do szczególnie cennych jezior lobeliowych. Zbiorniki wodne nie są zanieczyszczone i z uwagi na malownicze położenie, stanowić mogą dobrą bazę do stworzenia wodnych szlaków turystycznych.

Fot. 1 Widok na kąpielisko OTW „Jeleń” nad Jeziorem Jeleń

Gmina Bytów usytuowana jest na wododziale, jej północna część należy do zlewni przymorskiej, południowa natomiast do dorzecza Wisły. Na północy gminy przepływa największa rzeka w regionie, Słupia. Drugim ważnym ciekim jest rzeka Bytowa, przepływająca przez teren miasta Bytów.

Na terenie gminy znajduje się 30 obiektów małej retencji, z których największe to:

- zbiornik w miejsc. Ząbinowice o poj. 9,0 tys. m³, funkcja: hodowla ryb, zabezpieczenia potrzeb gospodarstw rolnych, zbiornik retencyjny w czasie ulewy;
- zbiornik w miejsc. Rzepnica o poj. 11,8 tys. m³, funkcja: hodowla ryb, zabezpieczenia potrzeb gospodarstw rolnych, zbiornik retencyjny w czasie ulewy;
- zbiornik w miejsc. Pomysk Wielki o poj. 13,7 tys. m³, funkcja: hodowla ryb, podniesienie walorów krajobrazowych, zbiornik retencyjny w czasie ulewy;
- zbiornik w miejsc. Świątkowo o poj. 5,9 tys. m³, funkcja: hodowla ryb, zabezpieczenia potrzeb gospodarstw rolnych, zbiornik retencyjny w czasie ulewy;
- zbiornik w miejsc. Świątkowo o poj. 8,5 tys. m³, funkcja: hodowla ryb, zabezpieczenia potrzeb gospodarstw rolnych, zbiornik retencyjny w czasie ulewy;
- zbiornik w miejsc. Niezabyszewo o poj. 9,9 tys. m³, funkcja: zbiornik p. pożarowy, hodowla ryb, ostoja dla ptactwa wodnego, zabezpieczenia potrzeb gospodarstw rolnych, zbiornik retencyjny w czasie ulewy;
- zbiornik w miejsc. Sierzno o poj. 50,0 tys. m³, funkcja: hodowla ryb, podniesienie walorów krajobrazowych oraz ostoja dla ptactwa wodnego, zbiornik retencyjny w czasie ulewy,
- zbiornik w miejsc. Rekowo o poj. 13,8 tys. m³, funkcja: hodowla ryb, nawadnianie dla celów rolniczych, podniesienie walorów krajobrazowych oraz ostoja dla ptactwa wodnego, zbiornik retencyjny w czasie ulewy,
- zbiornik w miejsc. Udorpie o poj. 12,3 tys. m³, funkcja: hodowla ryb, podniesienie walorów krajobrazowych oraz ostoja dla ptactwa wodnego, zbiornik retencyjny w czasie ulewy,
- zbiornik przy ul. Harcerskiej w Bytowie o poj. 3,5 tys. m³, funkcja: hodowla ryb, zbiornik retencyjny w czasie ulewy,

2.1.6 Wody podziemne

Gmina Bytów leży na terenie czwartorzędowego Głównego Zbiornika Wód

Podziemnych nr 117 Bytów. Jest to poligenetyczny zbiornik międzymorenowy, podścielony doliną kopalną o powierzchni 524 km² i szacunkowej wydajności 150000 m³/d. Zgodnie ze „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bytów” zbiornik ten objęty został ochroną, obejmującą północne i środkowe tereny gminy oraz obszar miasta Bytów. W strefie ochronnej nie jest możliwe prowadzenie działalności, która mogłaby w niekorzystny sposób oddziaływać na wody podziemne tych terenów.

Obszar gminy Bytów niemal w całości należy do dorzecza rzek Słupi i Łupawy, w którym system krążenia wód podziemnych charakteryzuje infiltracyjne zasilanie z wód pochodzących z opadów atmosferycznych. Z tego też względu wody podziemne tego obszaru narażone są w wysokim stopniu na oddziaływanie zanieczyszczeń obszarowych ze zlewni rolniczej. Głównym źródłem zasilania rzek, w szczególności w obszarach pradolin, w dorzeczu Słupi i Łupawy jest drenaż wód podziemnych. Ponadto rzeki te zasilane są z wód jezior, przez które przepływają. Charakterystyczną cechą rzek dorzecza jest zdecydowana przewaga odpływu podziemnego nad powierzchniowym, choć na obszarach stożków napływowych i sandrów widoczne jest przenikanie wód powierzchniowych do podziemnych. Wody słodkie na terenie dorzecza Słupi i Łupawy występują w rejonie pojezierzy (a więc również na terenie Pojezierza Bytowskiego) do głębokości 250-320 m. Są to wody utworów kenozoicznych oraz stropu utworów mezozoicznych, tworzące trzy piętra wodonośne: czwartorzędowe, trzeciorzędowe oraz kredowe.

W obrębie utworów czwartorzędowych wyróżnić można cztery poziomy wodonośne:

- gruntowy – budowany przez piaski, od pylastych do średnioziarnistych. Swobodne lustro wody zalega na głębokościach od 1 m ppt (na obszarach dolin rzecznych) poprzez 3-25 m na wysoczyznach, po 40 m w strefach krawędziowych. Jakość wody jest relatywnie niska, o dużej zawartości azotanów, czego przyczyną jest możliwość swobodnego przenikania wód z powierzchni terenu
- międzyglinowy górny – tworzą go osady piaszczysto-żwirowe o miąższości 10-15 m, zalegające pomiędzy glinami zwałowymi zlodowaceń bałtyckich i środkowopolskich. Warstwa ta często łączy się z poziomem wód gruntowych, tworząc pierwszą warstwę wodonośną. Poziom międzyglinowy górny zasilany jest przez przesączanie poprzez warstwę glin lub z poziomów zawieszonych, natomiast drenowany przez rzeki i jeziora. Jakość wód również nie jest dobra, ze względu na podwyższoną zawartość manganu i żelaza, a w rejonie zabudowań, ze względu na

niepełną izolację, również azotanów

- międzyglinowy środkowy – budowany przez piaski drobnoziarniste do gruboziarnistych oraz piaski ze żwirem zalegające między glinami zlodowaceń środkowopolskich i młodszego południowopolskiego. Ich miąższość to z reguły 10-20 m, choć lokalnie osiągają nawet 50 m. Prowadzą wody naporowe na głębokości 50-100 m. Zasilanie odbywa się poprzez poziomy położone powyżej lub bezpośrednio przez wody infiltracyjne, natomiast drenaż jest wynikiem działania cieków i rynien jeziornych. Z uwagi na podwyższony poziom żelaza, jakość wód jest raczej średnia, jednakże poziom ten jest już stosunkowo dobrze izolowany od powierzchni terenu
- międzyglinowy dolny (podglinowy) – poziom ten, budowany przez piaski drobno i średnioziarniste zalegające poniżej osadów zlodowaceń południowopolskich lub pomiędzy glinami zlodowaceń południowopolskich, występuje najczęściej lokalnie w zagłębieniach powierzchni podczwartorzędowej, gdzie osiąga miąższość 15-30 m. Jakość można określić, jako dobrą

Punktowo rozpoznano trzeciorzędowe i kredowe piętra wodonośne, jednakże rozpoznanie to jest stosunkowo słabe. Piętro trzeciorzędowe tworzą poziomy: mioceński (budowany przez piaski drobnoziarniste, miejscami mułkowate o miąższości 10-32 m) oraz oligoceński (o miąższości 7-18 m), tworzące trzecią warstwę wodonośną. Z uwagi na fakt, iż poziom kredowy rozpoznano jedynie w północnej części dorzecza Słupi i Łupawy, na obszarze gminy Bytów kredowe piętro wodonośne nie występuje.

2.1.7 Flora oraz obszary chronione i cenne przyrodniczo

Okolo 40% (78,1 km²) powierzchni gminy Bytów stanowią obszary leśne należące do dwóch Nadleśnictw: Bytów (obejmującego północną część gminy wraz z miastem Bytów) oraz Osusznica (obejmującego południowy obszar gminy). Lesistość gminy Bytów w skali powiatu jest stosunkowo niska, gdyż lasy powiatu bytowskiego stanowią ponad 54% jego powierzchni. Jednakże biorąc pod uwagę średnią lesistość województwa pomorskiego (36%) oraz Polski (28%) stopień zalesienia gminy Bytów kształtuje się na poziomie znacznie przewyższającym średnią lesistość kraju i województwa.

W skali gminy lesistość jest przestrzennie zróżnicowana. Najmniejsze zalesienie charakteryzuje obszary zlokalizowane w pobliżu miasta Bytów, natomiast najbardziej

zalesione są tereny położone na południe od miejscowości Niezabyszewo, Sierzno oraz Ugoszcz.

Na terenach leśnych gminy Bytów dominują drzewostany bukowe, przekształcone jednakże w wyniku nasadzeń drzew szpilkowych (zwłaszcza sosny i świerka). Pomimo znacznego przerzedzenia starego drzewostanu, nadal występują rozległe powierzchnie lasu bukowego. Inne zbiorowiska drzew występujące na terenie gminy to dąbrowy, porastające gleby lekkie i spiaszczone oraz bory sosnowe, rosnące na sandrach.

Powszechnym zbiorowiskiem roślinności na terenach podmokłych, występujących głównie w południowej części gminy (okolice miejscowości Rekowo, Piaszno i Sierzno), są lasy bagienne, w tym zwłaszcza bory bagienne i brzeziny bagienne. Mokradła na terenie gminy porasta ponad 190 gatunków roślin naczyniowych oraz 30 gatunków mszaków. Wśród roślin naczyniowych, 40 gatunków objętych jest ochroną ze względu na zagrożenie wyginięciem, unikalne występowanie lub szczególną wartość w skali regionu. Spośród mszaków natomiast pod ochroną prawną znajdują się 22 gatunki.

Do szczególnie cennych pod względem przyrodniczym obszarów zalicza się mokradła, które licznie występują na terenie gminy Bytów. Łącznie na jej obszarze znajduje się kilkadziesiąt tego typu komponentów środowiska przyrodniczego, zlokalizowanych w południowej części gminy. W porównaniu z innymi obszarami tego typu, mokradła na terenie gminy Bytów charakteryzują się bardzo dobrym lub dobrym stanem zachowania. Na terenach torfowisk mszarnych i pojeziornych występują licznie gatunki zagrożone wyginięciem lub będące pod ochroną prawną.

Pomiędzy miastami Sławno, Miastko i Bytów, od Kępic w kierunku południowo-wschodnim znajduje się duży kompleks leśny, rozcięty w centralnej części doliną rzeki Wieprzy, będącej korytarzem ekologicznym.

Obszary chronione i cenne przyrodniczo występujące na terenie gminy Bytów to:

- park krajobrazowy „Dolina Słupi” o powierzchni 37040 ha z czego 1440 ha położonych na terenie gminy Bytów, z bogatą rzeźbą terenu, utworzony w 1981 r. w celu ochrony polodowcowego krajobrazu środkowego biegu rzeki Słupi oraz jej dorzecza. Zdecydowana część gminy położona jest na terenie parku krajobrazowego, bądź w jego otulinie. Przeważającą część (72%) powierzchni parku zajmują obszary leśne, o szerokości od 2 do 10 km. Na jego terenie występuje ponad 50 jezior, w tym 9 jezior lobeliowych ze szczególnie cennymi gatunkami roślin. Pomimo słabego zurbanizowania terenu parku, zabudowa hydrotechniczna rzeki Słupi jest interesującym elementem antropogenicznym

krajobrazu doliny.

- rezerваты przyrody
 - „Gołębia Góra” – rezerwat leśno – krajobrazowy o powierzchni 6,95 ha, utworzony w 1981 r. w celu ochrony swoistych cech krajobrazu środkowego biegu rzeki Słupi
 - „Jezioro Głębocko” – rezerwat wodno – florystyczny o powierzchni 24,32 ha, utworzony w 1976 r. w celu ochrony jeziora lobeliowego
 - „Bukowa Góra nad Pysznem” – rezerwat leśny o powierzchni 6,18 ha, utworzony w 1982 r. w celu ochrony fragmentu drzewostanu bukowego z licznymi pomnikowymi okazami drzew
- 11 użytków ekologicznych o łącznej powierzchni 149 ha
- 82 pomniki przyrody

Fot. 2 Użytek ekologiczny Jezioro Płoczyca

2.1.8 Zasoby surowców mineralnych

Na terenie gminy znajduje się złoża ilów, określone w kategorii C1 dokumentacji górniczej, eksploatowane przez zakład górniczy w Niezabyszewie. Zakład, zlokalizowany przy cegielni, posiada koncesję na eksploatację złoża, ważną do 2004 r. Koncesja ta zezwala na wydobywanie ilów z obszaru górniczego o powierzchni 84500 m². Zgodnie z informacją Głównego Geologa Województwa Pomorskiego, powierzchnia złoża wynosi 7,3 ha, natomiast zasoby bilansowe i przemysłowe kopaliny wynoszą 164 tys. Mg.

2.1.9 Zasoby dóbr kultury

Dotychczas przeprowadzono prace konserwatorskie ok. 30 pomników przyrody. Prowadzone są także prace konserwatorskie na terenie Zamku Krzyżackiego w Bytowie, który jest własnością Gminy Bytów. Na terenie gminy Bytów znajdują się następujące obiekty zabytkowe:

- Zamek pokrzyżacki z przełomu XIV i XV wieku (1398 - 1405), obecnie siedziba Muzeum Zachodniokaszubskiego
- Gotycka wieża kościoła p.w. św. Katarzyny z I połowy XIV wieku,
- Kościół p.w. św. Jerzego z lat 1675-1685, dawna świątynia ewangelicka (niem. Bergkirche St. Georg), zbudowany charakterystycznym systemem ryglowym, obecnie, po generalnym remoncie w latach osiemdziesiątych XX wieku, cerkiew bizantyjsko-ukraińska,
- Eklektyczny kościół z lat 1847-1854, zbudowany wg projektu Schindlera, na wzór kościoła św. Mateusza w Berlinie,
- Klasycystyczny budynek Poczty Konnej z przełomu XVIII i XIX wieku,
- Zespół kamienic wielorodzinnych w zabudowie zwartej powstałych w większości u schyłku XIX wieku przy ul. Drzymały 12-24,
- Most kolejowy nad rzeką Borują z XIX wieku (z ok. 1884 roku),
- Willa mieszkalna datowana na lata 1920-1930 usytuowana w ogrodzie przylegającym do siedziby starostwa bytowskiego,
- Budynek Zespołu Szkół Zawodowych z lat 1865-1868. Zespół kamienic mieszczańskich przy rynku z końca XVIII wieku,
- Budynek banku przy ul. Bauera 3 powstał najprawdopodobniej w latach 1890-1900,

- Kościół p.w. św. Mikołaja w Niezabyszewie - pierwotny kościół był zbudowany według konstrukcji szkieletowej, w XVI wieku przejęli go ewangelicy,
- W Niezabyszewie warto również zwrócić uwagę na dworek wolnych sołtysów z połowy XIX wieku, organistówkę (dom organisty) z około 1883 roku oraz owiany legendami olbrzymi głaz leżący przy drodze lokalnej z Niezabyszewa do Dąbrówki Bytowskiej, noszący nazwę "Wysoki Kamień". Jest to prawdopodobnie tzw. stela, czyli forma grobu oznaczona pionowym głazem, pochodząca z okresu wpływów rzymskich (I - IV w.n.e.).
- Kościół w Pomysku Wielkim - wybudowany na wzniesieniu w 1890 roku w stylu neogotyckim.
- Klasycystyczny dwór w Gostkowie z początku XIX wieku.
- Jedyne na Pomorzu ewangelicki cmentarz leśników położony na terenie rezerwatu "Bukowa Góra" nad Jeziorem Pyszne.
- W Płotowie warto zobaczyć dworek Styp-Rekowskich wybudowany w 1831 roku oraz na miejscowym cmentarzu grobowiec rodziny Styp-Rekowskich.

Fot. 3 Zamek pokrzyżacki z przełomu XIV i XV wieku, obecnie Muzeum Zachodniokaszubskie

2.2 Techniczna infrastruktura ochrony środowiska

2.2.1 Zaopatrzenie w wodę

Aktualnie do zbiorczej sieci wodociągowej podłączonych jest 23571 z 24052 mieszkańców, co stanowi 98% populacji gminy Bytów.

Systemy wodociągowe występujące na terenie gminy:

Ujęcie główne dla mi dla miasta Bytów oraz wsi: Dąbie, Gostkowo, Grzmiąca, Świątkowo, Rzepnica, Chomice, Nieczulice, Udorpie

Lokalizacja ujęcia		Bytów ul. A. Mickiewicza 1
Wydajność ujęcia [m³/d]	Potencjalna	6500
	Rzeczywista	2600
Liczba mieszkańców podłączonych do wodociągu		19980
Stan formalno prawny	Pozwolenie wodnoprawne	Pozwolenie wodnoprawne nr Oś.GW.6223/1/10/2001, z dnia 14.05.2001 r., ważne do 31.12.2006 r
	Spełnienie wymogów stawianych wodzie pitnej(*)	Spełnia
Technologia uzdatnienia		Stacja uzdatniania wody wyposażona jest w 5 odżelaziaczy piętowych wraz z instalacją technologiczną
Sieć wodociągowa	Długość [m]	99400
	Stan techniczny	Dobry

(*)Rozporządzenie Ministra Zdrowia z 19.11.2002 – Dz. U. Nr 203, poz. 1718

Pozostałe ujęcia na terenach wiejskich gminy Bytów

Lokalizacja ujęcia		Mokrzyn
Wydajność ujęcia [m ³ /d]	Potencjalna	52
	Rzeczywista	14,6
Liczba mieszkańców podłączonych do wodociągu		120
Stan formalno prawny	Pozwolenie wodnoprawne	Pozwolenie wodnoprawne nr Oś.GW.6223/1/4/2001, z dnia 23.04.2001 r., ważne do 31.12.2006 r
	Spełnienie wymogów stawianych wodzie pitnej(*)	Spełnia
Technologia uzdatnienia		Stacja uzdatniania wody wyposażona jest w 3 odżelaziacze oraz 3 odmanganiacze wraz z instalacją technologiczną
Sieć wodociągowa	Długość [m]	4471
	Stan techniczny	Dobry

(*)Rozporządzenie Ministra Zdrowia z 19.11.2002 – Dz. U. Nr 203, poz. 1718

Lokalizacja ujęcia		Mądrzechowo
Wydajność ujęcia [m ³ /d]	Potencjalna	84
	Rzeczywista	59,1
Liczba mieszkańców podłączonych do wodociągu		751
Stan formalno prawny	Pozwolenie wodnoprawne	Pozwolenie wodnoprawne nr Oś.GW.6223/1/9/2001, z dnia 23.04.2001 r., ważne do 31.12.2006 r
	Spełnienie wymogów stawianych wodzie pitnej(*)	Spełnia
Technologia uzdatnienia		Stacja uzdatniania wody wyposażona jest w 4 odżelaziacze oraz 3 odmanganiacze wraz z instalacją technologiczną
Sieć wodociągowa	Długość [m]	9175
	Stan techniczny	Dobry

(*)Rozporządzenie Ministra Zdrowia z 19.11.2002 – Dz. U. Nr 203, poz. 1718

Lokalizacja ujęcia		Rekowo – Płotowo
Wydajność ujęcia [m ³ /d]	Potencjalna	200
	Rzeczywista	132,7
Liczba mieszkańców podłączonych do wodociągu		913
Stan formalno prawny	Pozwolenie wodnoprawne	Pozwolenie wodnoprawne nr Oś.GW.6223/1/7/2001, z dnia 23.04.2001 r., ważne do 31.12.2006 r
	Spełnienie wymogów stawianych wodzie pitnej(*)	Spełnia
Technologia uzdatnienia		Woda nie wymaga uzdatniania
Sieć wodociągowa	Długość [m]	18217
	Stan techniczny	Dobry

(*)Rozporządzenie Ministra Zdrowia z 19.11.2002 – Dz. U. Nr 203, poz. 1718

Lokalizacja ujęcia		Niezabyszewo
Wydajność ujęcia [m ³ /d]	Potencjalna	960
	Rzeczywista	662,4
Liczba mieszkańców podłączonych do wodociągu		820
Stan formalno prawny	Pozwolenie wodnoprawne	Pozwolenie wodnoprawne nr Oś. 6210/1/2/1999, z dnia 3.03.1999 r., ważne do 24.03.2009 r
	Spełnienie wymogów stawianych wodzie pitnej(*)	Spełnia
Technologia uzdatnienia		Stacja uzdatniania wody wyposażona jest w 1 odżelaziacz oraz 1 odmanganiacz wraz z instalacją technologiczną
Sieć wodociągowa	Długość [m]	14200
	Stan techniczny	Dobry

(*)Rozporządzenie Ministra Zdrowia z 19.11.2002 – Dz. U. Nr 203, poz. 1718

Lokalizacja ujęcia		Sierżno
Wydajność ujęcia [m ³ /d]	Potencjalna	252
	Rzeczywista	129,6
Liczba mieszkańców podłączonych do wodociągu		202
Stan formalno prawny	Pozwolenie wodnoprawne	Pozwolenie wodnoprawne nr Oś.6210/1/3/1999 r., z dnia 3.03.1999 r., ważne do 24.03.2009 r
	Spełnienie wymogów stawianych wodzie pitnej(*)	<u>Nie spełnia</u>
Technologia uzdatnienia		Woda obecnie nie uzdatniana
Sieć wodociągowa	Długość [m]	5400
	Stan techniczny	Dobry

(*)Rozporządzenie Ministra Zdrowia z 19.11.2002 – Dz. U. Nr 203, poz. 1718

Lokalizacja ujęcia		Pomysk Wielki
Wydajność ujęcia [m ³ /d]	Potencjalna	1584
	Rzeczywista	748,0
Liczba mieszkańców podłączonych do wodociągu		987
Stan formalno prawny	Pozwolenie wodnoprawne	Pozwolenie wodnoprawne nr Oś-X-6210/132/98, z dnia 28.08.1998 r., ważne do 31.12.2008 r
	Spełnienie wymogów stawianych wodzie pitnej(*)	Spełnia
Technologia uzdatnienia		Woda nie wymaga uzdatniania
Sieć wodociągowa	Długość [m]	25900
	Stan techniczny	Dobry

(*)Rozporządzenie Ministra Zdrowia z 19.11.2002 – Dz. U. Nr 203, poz. 1718

Lokalizacja ujęcia		Udorpie
Wydaźność ujęcia [m ³ /d]	Potencjalna	864
	Rzeczywista	660,0
Liczba mieszkańców podłączonych do wodociągu		770
Stan formalno prawny	Pozwolenie wodnoprawne	Pozwolenie wodnoprawne nr OŚ.GW.6223/1/7-3/2004, z dnia 24.05.2004 r., ważne do 31.12.2014 r
	Spełnienie wymogów stawianych wodzie pitnej(*)	Spełnia
Technologia uzdatnienia		Woda nie wymaga uzdatniania
Sieć wodociągowa	Długość [m]	12000
	Stan techniczny	Dobry

(*)Rozporządzenie Ministra Zdrowia z 19.11.2002 – Dz. U. Nr 203, poz. 1718

2.2.2 Kanalizacja i oczyszczanie ścieków

Gmina Bytów posiada komunalną oczyszczalnię ścieków zlokalizowaną w miejscowości Przyborzyce. Obiekt powstał w dwóch etapach, w pierwszym zakończonym w roku 1993 i drugim zakończonym w roku 1995. Dotychczas oczyszczalnia nie była modernizowana. Obiekt funkcjonuje w oparciu o pozwolenie wodnoprawne nr OŚ.GW.6223/1/2/2001 z dnia 19.03.2001 r., ważne do 31.12.2005 r. i spełnia warunki ww. pozwolenia.

Maksymalna przepustowość oczyszczalni wynosi 4000 m³/d, natomiast jej przepustowość rzeczywista (średniodobowa) 2197 m³/d. Sieć kanalizacyjna gminy Bytów o długości 93100 m. charakteryzuje się dobrym stanem technicznym. Do istniejącego systemu kanalizacji zbiorczej podłączonych jest 17678 mieszkańców gminy co stanowi ok. 73% populacji gminy Bytów. Mieszkańcy innych gmin nie są obsługiwani przez oczyszczalnię w Przyborzycach.

Ścieki do oczyszczalni dopływają rurociągiem o średnicy 300 mm. Po oczyszczeniu na kracie dopływają do piaskowników pionowych, stożkowych o ruchu radialnym z mechanicznym usuwaniem zawieszin mineralnych za pośrednictwem pomp mamutowych

napędzanych dmuchawą umieszczoną w budynku krat. Następnie ścieki dopływają do reaktora podzielonego na trzy komory:

- komorę defosfatacji, w której bakterie kumulujące fosfor pobierają odpowiednie substraty wykorzystując energię pochodzącą z hydrolizy łańcucha polifosforanowego, w wyniku której uwalniane są ortofosforany,
- komorę denitryfikacji. W której azotany powstałe w wyniku nitryfikacji (zawracane poprzez system recyrkulacji wewnętrznej) zostają zredukowane do azotu gazowego w warunkach niedotlenienia układu,
- komorę nitryfikacji, w której zachodzi właściwy proces oczyszczania biologicznego ścieków.

Fot. 4 Ciąg technologiczny oczyszczalni ścieków komunalnych w Przyborzycach

Zanieczyszczenia organiczne zawarte w ściekach zostają biochemicznie utlenione z wykorzystaniem napowietrzania dyfuzorami zasilanymi powietrzem ze stacji dmuchaw.

Z komory mieszanina ścieków z osadem czynnym przepływa do osadnika wtórnego, gdzie w warunkach zwolnionego przepływu następuje rozdzielanie sedimentującego osadu od ścieków oczyszczonych. Osad z osadnika recyrkulowany jest do komory osadu czynnego. Osad nadmierny usuwany jest z układu pompowego i kierowany do dwóch zagęszczaczy grawitacyjnych, z których po zagęszczeniu trafia do wirówki a następnie poddawany jest procesowi higienizacji. Ścieki oczyszczone kierowane są poprzez koryto pomiarowe do odbiornika – rzeki Bytowy.

Osady ściekowe po zagęszczeniu i odwirowaniu są higienizowane wapnem palonym a następnie wywożone na działkę będącą własnością Wodociągów Miejskich Spółka z o.o. i przeorywane ziemią. Projektowana jest w najbliższym okresie budowa kompostowni, gdzie osady zmieszane z zielenią miejską będą kompostowane. Dla powyższego rozwiązania został opracowany projekt budowlany.

Na terenach nieskanalizowanych ścieki gromadzone są w zbiornikach bezodpływowych i wywożone wozami asenizacyjnymi na punkt zlewny przy ul. Brzozowej w Bytowie.

2.2.3 Składowiska odpadów stałych i ich utylizacja

Na terenie Gminy Bytów obecnie obowiązuje Uchwała Rady Miejskiej nr XVI/133/2004 w sprawie szczegółowych zasad utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Bytów. Reguluje ona zagadnienia związane z utrzymaniem czystości i porządku na terenie nieruchomości położonych w granicach administracyjnych gminy Bytów.

Gmina Bytów posiada systemy obsługujące mieszkańców w zakresie wywozu odpadów zmieszanych oraz w zakresie selektywnej zbiórki odpadów. Pierwszy z nich obejmuje 90% mieszkańców zabudowy wielorodzinnej (500szt. kontenerów MGB 1100l) oraz 70% mieszkańców zabudowy jednorodzinnej (2000szt. pojemników 110l). Częstotliwość wywozu odpadów z terenów zabudowy wielorodzinnej wynosi 8 razy na miesiąc, natomiast z obszarów zabudowy jednorodzinnej raz w miesiącu. Selektywna zbiórka odpadów objętych jest 80% mieszkańców terenów zabudowy jednorodzinnej (15600szt. worków o pojemności 120l) i wielorodzinnej (264szt. kontenerów MGB 1100l). Wywóz odpadów zbieranych selektywnie realizowany jest z częstotliwością 2 razy

w miesiącu dla zabudowy wielorodzinnej i 3 razy w miesiącu dla zabudowy jednorodzinnej. Tereny o zabudowie zagrodowej nie są objęte żadnym z ww. systemów.

Fot. 5 Teren składowiska odpadów komunalnych w Sierźnie

Obecnie odpady komunalne z terenu gminy Bytów kierowane są na teren ZZOK w Sierźnie. Zakład znajduje się w odległości 10km od miasta Bytów. Zarządcą składowiska jest MPK Sp. z o.o. w Bytowie.

- Parametry składowiska odpadów:
 - powierzchnia: 7,39 ha,
 - objętość (wg projektu): 379.338 m³,
 - chłonność(wg projektu): 833.000 m³
 - % wypełnienia czaszy I etapu: 54%,
 - uszczelnienie niecki: warstwa gliny o miąższości 0,5 m,
 - instalacja do zbierania odcieków: ciąg drenarski z sączków ceramicznych o dł. 210m oraz ziemny zbiornik odcieków uszczelniony tak jak kwatera składowiska warstwą gliny – 0,5 m,

- instalacja do ujmowania gazu składowiskowego: brak,
- prowadzenie monitoringu wód i gazu: monitoring wód jest prowadzony zgodnie z instrukcją eksploatacji składowiska,
- prowadzenie ewidencji przyjmowanych odpadów: ewidencja komputerowa,
- wyposażenie: składowisko wyposażone jest w spychacz DT, wagę samochodową do 40 ton, dwa brodziki dezynfekcyjne dla pojazdów, budynek administracyjno-socjalny o powierzchni ok. 100 m², oświetlenie terenu, ogrodzenie, zaplecze magazynowo-garażowe.

2.2.4 Ochrona powietrza

Gazownictwo

Źródłem zasilania sieci są trzy stacje redukcyjno – pomiarowe II stopnia, obsługiwane przez Pomorski Oddział Okręgowy Polskiego Górnictwa Naftowego i Gazownictwa S.A. w Warszawie, Zakład Gazownictwa w Gdańsku, Rozdzielnię Gazu w Bytowie (ul. Parkowa 1). W sieci znajduje się gaz wysokometanowy GZ50, dostarczany gazociągiem średniego ciśnienia ze stacji redukcyjno – pomiarowej I stopnia w Dąbiu, do której z kolei dostarczany jest gazociągiem wysokiego ciśnienia z odgałęzienia magistrali zasilającej Trójmiasto.

Obecnie gminna sieć gazowa, o łącznej długości 41 km i obejmuje jedynie teren miasta Bytów. Sieć gazowa niskiego ciśnienia wykonana jest z rur stalowych i polietylenowych o średnicach od 65 do 300 mm. W ramach sieci wykonano 4300 przyłączy gazowych (stopień zgazyfikowania gminy 73%).

Realizowany odcinek gazociągu wysokiego ciśnienia dn 300 z Bytowa do Słupska w znaczący sposób poprawi zaopatrzenie w gaz istniejących odbiorców oraz umożliwi rozwój gazyfikacji w Słupsku oraz powiatach: słupskim i bytowskim.

Ciepłownictwo

Gmina Bytów posiada zbiorczą sieć ciepłowniczą obejmującą 26% mieszkańców. Źródłem zasilania sieci jest kotłownia rejonowa KR-1, o mocy zainstalowanej 33,2 MW, w której pracują 4 kotły wodne (dwa kotły opalane miałem węglowym o mocy 11,6 MW, jeden kocioł gazowy o mocy 8 MW, jeden kocioł gazowy o mocy 2 MW). Eksploatacją sieci, ciepłowni oraz produkcją ciepła na terenie gminy zajmuje się Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Bytowie (ul. Przemysłowa 5).

Wielkości dopuszczalnej emisji z obiektu określa decyzja o emisji dopuszczalnej wydana przez Urząd Wojewódzki w Słupsku w dn. 23.07.1998 r. Decyzja ta obowiązuje do 31.12.2005 r. W kwietniu 2000 roku wykonano pomiary kontrolne zawartości niektórych substancji w spalinach z poszczególnych kotłów. W żadnym przypadku nie stwierdzono przekroczeń wartości dopuszczalnych.

Podobnie jak sieć gazowa, sieć ciepłownicza obejmuje jedynie teren miasta Bytów, wykonana jest ze stali oraz stali preizolowanej. Łączna długość sieci ciepłowniczej wysokoparametrowej wynosi 65 km. (w tym 0,85 km. przewodów preizolowanych) Na terenie miasta wykonano 150 przyłączy ciepłowniczych do sieci zbiorczej. Pozostałe 310 obiektów zasilanych jest ze źródeł takich jak m.in. kotły węglowe, kotły olejowe, kotły gazowe. Poza terenem miasta zlokalizowanych jest ok. 160 obiektów zasilanych z indywidualnych pieców lub kotłów.

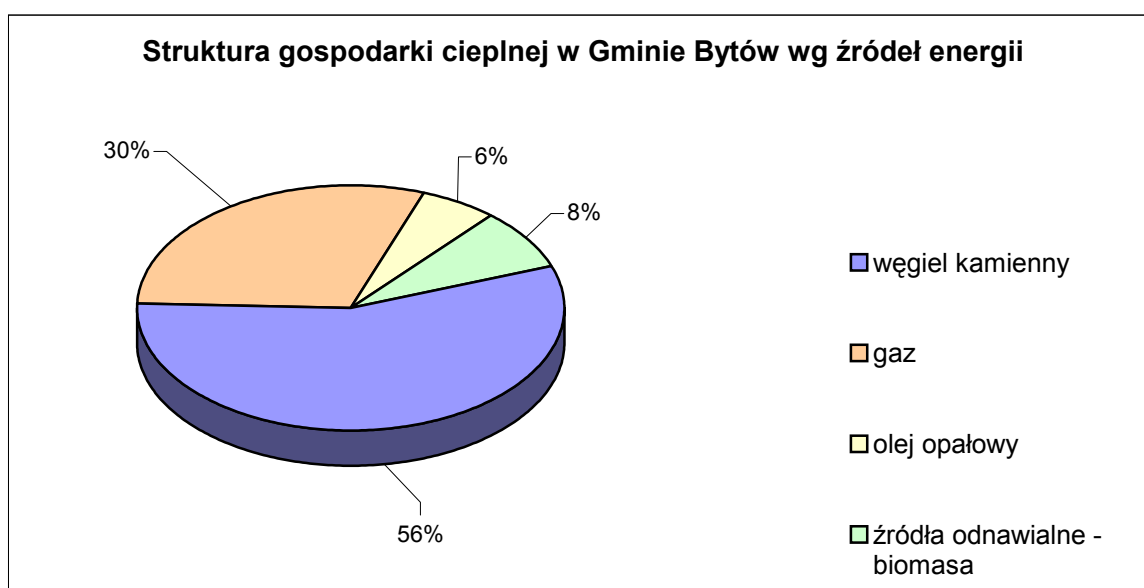
Zgodnie z danymi UMIG Bytów struktura gospodarki cieplnej w gminie według źródeł energii przedstawia się w następujący sposób:

Źródła konwencjonalne 92 [%] w tym:

- węgiel kamienny 61 [%] (56% całkowitego udziału w produkcji ciepła)
- gaz 33 [%] (30% całkowitego udziału w produkcji ciepła)
- olej opałowy 6 [%] (6% całkowitego udziału w produkcji ciepła)

Źródła odnawialne 8 [%] w tym:

- biomasa 100 [%] (8% całkowitego udziału w produkcji ciepła)

Wykres 2 Struktura gospodarki cieplnej wg źródeł energii

Energetyka

Gmina Bytów objęta jest w 100% siecią elektroenergetyczną niskiego napięcia, obsługiwaną przez Zakład Energetyczny Słupsk S.A. rejon dystrybucji Bytów. Jedynie dwóch odbiorców na terenie miasta Bytów podłączonych jest do linii średniego napięcia. Istniejąca sieć elektroenergetyczna zapewnia dostarczanie mocy i energii elektrycznej na poziomie aktualnych potrzeb miasta.

Miasto Bytów zasilane jest z dwóch linii przesyłowych 110kV, z krajowego systemu energetycznego, wprowadzonych do Głównego Punktu Zasilającego „Bytów”. Stacja dysponuje dwoma transformatorami 110/15 kV pracującymi jednocześnie. Wykorzystanie mocy transformatorów kształtuje się na poziomie 60%, a rezerwa mocy czynnej GPZ, możliwej do dostarczenia bez konieczności rozbudowy stacji, kształtuje się na poziomie 10 MW.

Na terenie miasta zlokalizowanych jest 59, a na terenie gminy 87, stacji transformatorowych 15/0,4/0,231 kV zasilanych z sieci średniego napięcia. Stopień obciążenia stacji waha się w przedziale 60-70%, co powoduje powstanie rezerwy mocy w sieci. Stan sieci średniego napięcia oceniany jest przez Zakład Energetyczny Słupsk S.A. jako dobry.

Stacje transformatorowe średniego-niskiego napięcia zasilają odbiorców z linii napowietrznych, stanowiących 53% całości sieci oraz z linii kablowych, stanowiących 47% sieci. Łączna długość sieci niskiego napięcia na terenie gminy wynosi 269 km, z czego 134 km znajduje się na obszarze miasta Bytów. Stan sieci niskiego napięcia oceniany jest przez Zakład Energetyczny Słupsk S.A. jako dobry, a dostawy energii na terenie miasta odbywają się bez zakłóceń.

2.3 Analiza SWOT

2.3.1 Czynniki wewnętrzne

Mocne strony

Stan przyrody i środowiska

- stosunkowo dobre jakościowo zasoby wód podziemnych
- stosunkowo duży udział lasów w powierzchni gminy
- brak dzikich wysypisk
- zmniejszanie zanieczyszczenia atmosfery, dzięki realizowaniu Programu „Czyste powietrze dla Bytowa”

- sukcesywna poprawa stanu rzeki Bytowej – obecnie III klasa czystości
- podejmowanie działań mających na celu zapewnienie różnorodności biologicznej i równowagi przyrodniczej, poprzez wdrażanie programów ochrony różnych elementów środowiska przyrodniczego
- przeprowadzone prace konserwatorskie 30 pomników przyrody
- liczne zbiorniki małej retencji
- położenie gminy na terenie oraz w otulinie Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi”
- bogate skupisko szczególnie cennych przyrodniczo jezior lobeliowych, mokradeł i torfowisk

Stan infrastruktury służącej ochronie środowiska

- dość wysoki stopień zwodociągowania gminy (98% populacji mieszkańców)
- stosunkowo wysoki stopień skanalizowania gminy (89% populacji mieszkańców)
- wysoki stopień gazyfikacji w skali gminy (73% populacji mieszkańców)
- obecność oczyszczalni ścieków w Przyborzycach
- plany modernizacji oczyszczalni wraz z budową kompostowni osadów ściekowych
- realizacja Programu „Czyste powietrze dla Bytowa”, zakładającego uporządkowanie sytuacji w zakresie emisji zanieczyszczeń do atmosfery
- stosunkowo duży udział energii ze źródeł odnawialnych w bilansie energetycznym gminy
- relatywnie wysoki wskaźnik selektywnej zbiórki odpadów na terenie miasta Bytów
- stosunkowo wysoki stopień wdrożenia systemu selektywnej zbiórki odpadów
- planowana modernizacja składowiska w Sierźnie
- sortowanie odpadów na terenie obiektu w Sierźnie
- planowana budowa kompostowni płytowej odpadów biodegradowalnych na terenie ZUZK w Sierźnie

Sfera gospodarcza

- duże zasoby i rezerwy siły roboczej
- brak dużych zakładów przemysłowych degradujących środowisko
- obecność tylko jednego zakładu stwarzającego potencjalne zagrożenie poważną awarią przemysłową
- atrakcyjne rezerwy terenu pod zainwestowanie

- działania inicjatywne władz lokalnych na rzecz pobudzenia i wzrostu przedsiębiorczości
- wdrażanie zasad gospodarki leśnej i wodnej sprzyjających zachowaniu różnorodności biologicznej
- korzystne warunki dla rozwoju przyjaznych dla środowiska form turystyki
- udział kapitału zagranicznego w inwestycjach realizowanych na terenie gminy

Sfera społeczna

- atrakcyjne warunki turystyczne – liczne obiekty zabytkowe i dobra kultury
- promocja i organizacja szkoleń dla rolników, mająca na celu rozwój eko i agroturystyki w regionie
- zaspokojenie potrzeb rekreacyjno – wypoczynkowych mieszkańców, poprzez tworzenie terenów rekreacyjnych, takich jak place zabaw dla dzieci, czy ścieżki spacerowe
- działalność edukacyjna szkół ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień ochrony przyrody i środowiska
- planowane powołanie i uruchomienie w 2005 r. Ośrodka Edukacji Ekologicznej w Rekowie
- średnia gęstość zaludnienia

Sfera prawna i polityczna

- aktywne działania władz gminy na rzecz ochrony środowiska naturalnego
- dobry wizerunek zewnętrzny gminy
- stabilizacja nakładów inwestycyjnych na ochronę środowiska
- brak dostatecznych środków finansowych gminy w stosunku do rosnących oczekiwań i potrzeb mieszkańców
- wnikliwe rozpatrywanie wniosków dotyczących wycinki drzew i likwidacji terenów zielonych
- aktywna współpraca w ramach Związku Gmin i Miast Dorzecza Rzeki Słupi i Łupawy
- wyczerpujące informacje o gminie dostępne na stronach internetowych

Słabe strony

Stan przyrody i środowiska

- istniejące lokalne i potencjalne zagrożenia dla środowiska przyrodniczego (flory, fauny i przyrody nieożywionej)
- obecność szczególnie uciążliwego zakładu – ubojni trzody chlewnej – na terenie Bytowa
- niedostatek gleb żyznych – konieczność ochrony obszarów ich występowania
- brak działań mających na celu ochronę gleb
- okresowe zagrożenie zjawiskiem czarnego smogu

Stan infrastruktury służącej ochronie środowiska

- brak infrastruktury gazowniczej w mniejszych miejscowościach w gminie
- niewielka liczba mieszkańców korzystająca z sieci ciepłowniczej
- brak zabezpieczeń terenów leśnych i zadrzewionych przed zanieczyszczeniami
- brak właściwej kontroli na stanem technicznym zbiorników bezodpływowych,
- stosunkowo niewielka liczba podpisanych umów na wywóz odpadów w stosunku do liczby budynków na terenie gminy
- brak Gminnego Punktu Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych
- brak zintegrowanego systemu odbioru i utylizacji odpadów niebezpiecznych
- stan niektórych dróg gminnych, powiatowych, i dojazdowych do pól niedostosowany do potrzeb mieszkańców i wymogów unijnych

Sfera gospodarcza

- brak funkcjonującego połączenia kolejowego z innymi miastami w regionie
- brak alternatywnych form transportu zbiorowego w stosunku do połączeń autobusowych
- niewielka średnia powierzchnia gospodarstw rolnych
- mała liczba gospodarstw rolnych produkujących „zdrową żywność”
- brak wystarczającej liczby skrzyżowań wyposażonych w sygnalizację świetlną przy drogach o znaczeniu krajowym i regionalnym

Sfera społeczna

- wysokie bezrobocie

- brak szkolnictwa wyższego
- ujemne saldo migracji z terenu miasta Bytowa
- niska świadomość ekologiczna mieszkańców i turystów
- zbyt wolno postępujący wzrost świadomości społecznej dotyczącej konieczności gospodarowania w sposób przyjazny dla przyrody i środowiska, brak indywidualnych nawyków i postaw prośrodowiskowych (segregacji odpadów, oszczędności wody, zaśmiecania lasów itp.)

Sfera prawna i polityczna

- brak pozwolenia na użytkowanie dla składowiska odpadów komunalnych w Sierźnie
- niedostateczna ewidencja i monitoring gospodarki odpadami w mniejszych miejscowościach na terenie gminy

2.3.2 Czynniki zewnętrzne

Szanse

Sfera prawna i polityczna

- nowoczesne przepisy ochrony przyrody i środowiska, w tym przepisy związane z koniecznością wykonywania ocen oddziaływania inwestycji na środowisko i monitoringu stanu środowiska,
- wprowadzenie nowych zasad finansowania inwestycji i działań proekologicznych (preferencyjne kredyty, ulgi podatkowe, dotacje z budżetu państwa)
- możliwość uzyskiwania dotacji i pożyczek z funduszy krajowych i zagranicznych na inwestycje zmniejszające uciążliwość gospodarki dla środowiska oraz na rozwój infrastruktury
- prawny nakaz opracowywania programów ochrony środowiska przez jednostki administracji samorządowej
- wzrost uspołecznienia procesów podejmowania decyzji mających wpływ na stan środowiska
- doskonalenie krajowego systemu formalnej edukacji środowiskowej
- wdrożenie instrumentów prawno-ekonomicznych mobilizujących do realizacji inwestycji prośrodowiskowych wynikających ze strategii krajowych oraz

przyjętych zobowiązań międzynarodowych

- rozwój kontaktów i współpracy międzynarodowej z krajami UE na szczeblu samorządów w celu wymiany doświadczeń w zakresie proekologicznych metod gospodarowania

Sfera przyrodnicza i społeczno – gospodarcza

- planowana rozbudowa kanalizacji sanitarnej na terenie gminy
- planowane podłączenie szkół miejskich i obiektów użyteczności publicznej, aktualnie korzystających z indywidualnych źródeł energii, do miejskiej sieci ciepłowniczej
- możliwość objęcia ochroną prawną nowych obiektów – siedlisk i stanowisk występowania gatunków cennych
- możliwość wdrożenia programów rolno-środowiskowych UE
- możliwość uzyskania zewnętrznego (krajowego i/lub zagranicznego) wsparcia finansowego programów ochrony różnorodności przyrodniczej oraz realizacji programu zalesiania gruntów o niskiej przydatności rolniczej
- wspieranie inicjatyw organizacji i instytucji zmierzających do uzyskania pomocy finansowej programów UE na rozwój infrastruktury ochrony środowiska
- wspieranie inicjatyw podmiotów gospodarczych zmierzających do uzyskania dofinansowania inwestycji eliminujących zagrożenia dla środowiska i wspierających rozwój zrównoważony ze środków krajowych i zagranicznych
- wzrost krajowego i zagranicznego popytu na „zdrową żywność”, bezpieczne dla środowiska formy sportu i rekreacji, turystyki i kontaktu z przyrodą
- rozwijanie rolnictwa ekologicznego
- zachowanie istniejących walorów przyrodniczych, na bazie których możliwy jest rozwój turystyki i innych usług
- tworzenie wielorakiej sfery usług, co spowoduje zwiększenie dochodów mieszkańców gminy
- stworzenie możliwości zbytu podstawowych płodów rolnych (zboża, mleka, warzyw)

Zagrożenia

Sfera prawna i polityczna

- brak skutecznych przepisów z zakresu budownictwa i zagospodarowania przestrzennego zabezpieczających krajobraz przed degradacją (np. wznoszeniem budynków o formie niedostosowanej do krajobrazu)
- pewne opóźnienia w przygotowywaniu niektórych aktów prawnych i przepisów wykonawczych dotyczących ochrony przyrody i środowiska

Sfera przyrodnicza i społeczno - gospodarcza

- nasilenie transportu, w tym szczególnie materiałów niebezpiecznych
- niszczenie środowiska naturalnego
- rosnąca presja turystyczna na obszarach o najcenniejszych walorach przyrodniczych
- brak kompleksowych rozwiązań w zakresie gospodarki ściekowej
- lokowanie inwestycji przemysłowych na terenach cennych przyrodniczo
- występowanie procesów recesyjnych w gospodarce kraju
- intensyfikacja produkcji rolnej prowadząca do wzrostu nawożenia, stosowania pestycydów, homogenizacji użytków rolnych oraz zaniku lokalnych odmian roślin uprawnych i ras zwierząt hodowlanych,